בס"ד

פרשת ויגש

שיעורו של הגאון רבי בן ציון מוצפי שליט"א

הסודות להצלחה שלך

www.yoursuccesstoolbox.com

▶ לצפייה בשיעור המלא ביוטיוב

תוכן העניינים

דבוק ב 3

כִּי עַבְדְּךָ עָרַב אֶת-הַנַּעַר מֵעִם אָבִי... (בראשית מד, לב) 5

-נָא עַבְדְּךָ דַבֶּר בְּאָזְנֵי אֲדֹנִי (בראשית מד, יח) 7
וְאַל-יִחַר-אַפְּךָ בְּעַבְדֶּךָ (בראשית מד, יח) 8

יט אֲדֹנִי שָׁאַל אֶת-עֲבָדָיו לֵאמֹר הֲיֵשׁ-לָכֶם... (בראשית מד, יט) 8

כ וַנֹּאמֶר אֶל-אֲדֹנִי יֶשׁ-לָנוּ אָב זָקֵן... (בראשית מד, כ) 9

כִּי עַבְדְּךָ עָרַב אֶת-הַנַּעַר מֵעִם אָבִי... (בראשית מד, לב) 11

וְעַתָּה כְּבֹאִי אֶל-עַבְדְּךָ אָבִי וְהַנַּעַר אֵינֶנּוּ... (בראשית מד, ל–לד) 12

הוציאו כל איש מעלי (בראשית מה, א) 13

כִּי-פִי הַמְדַבֵּר אֲלֵיכֶם (בראשית מה, יב) 14

וַיִּפֹּל עַל-צַוְּארֵי בִנְיָמִן-אָחִיו וַיֵּבְךְּ וּבִנְיָמִן-בָּכָה עַל-צַוָּארָיו (בראשית מה, יד) 15

לְכָלָם נָתַן לָאִישׁ חֲלִפוֹת שְׂמָלֹת וּלְבִנְיָמִן... (בראשית מה, כב) 16

וּלְבִנְיָמִן נָתַן שְׁלֹשׁ מֵאוֹת כֶּסֶף (בראשית מה, כב) 16

וּלְאָבִיו שָׁלַח כְּזֹאת עֲשָׂרָה חֲמֹרִים נֹשְׂאִים... (בראשית מה, כג) 17

היו עשרה חמורים נושאים יין 18

אל תרגזו בדרך (בראשית מה, כד) 19

וְאֶרְאֶנּוּ 20

וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל רַב עוֹד-יוֹסֵף בְּנִי חָי (בראשית מה, כח) 20

ברכת הרב וסיום 21

לצפייה בשיעור המלא ביוטיוב

סרקו את הקוד או לחצו כאן

youtube.com/watch?v=obkpSyXkZSs

בס"ד

פרשת ויגש

שיעורו של הגאון רבי בן ציון מוצפי שליט"א

אומר המדרש, אמר רב חינא הרחק משלושה והידבק משלושה.

יש שלושה דברים שאדם צריך לברוח מהם ושלושה דברים שאדם צריך לדבוק בהם. ברח מפקדונות. נותן לך כסף לשמור לו, הכסף עלול להיגנב, עשוי להיאבד, כמה שאתה יכול לברוח מזה תברח מזה.

ברח ממיונים. בזמן הגמרא, היו משיאים בנות בגיל 11-12 על דעת אביה. אחרי זה שהיא בוגרת 12.5 עומדת ואומרת "אינני רוצה בבעל זה". בטלים הנישואים. אל תגרום שיהיה נישואים כאלה שיהיה אפשר לבטל אותם בן רגע. תברח מזה.

ברח מערבות. לא להיות ערב למישהו אחר אלא אם כן יש לך ואתה מסוגל.

דבוק ב:

חליצה.

יבמה שמת בעלה ללא בנים, מצווה על גדול האחים לשאת אותה. אם לא רוצה אז הבא אחריו. או תיבם או תחלוץ אל תשאיר אותה יבמה. מה שיותר מהר יגרום מצוות חליצה הרי זו מצווה גדולה מאד. הזוהר הקדוש כותב נפש המת כרוכה בעקב אחיו. הוא כל הזמן צועק, "תפדה אותי", "תפדה אותי". אין לו מנוחה באותו עולם. כמה זה קשה. צער גדול מאד. על ידי חליצת הנעל בבית דין הנשמה שלו משתחררת והולכת למקומה. נוהגים אחרי החליצה לעשות אשכבה.

הפרה.

בא מישהו אומר יש עלי נדר, מיד תעשה לו התרה. תצטרף לעשרה או לשלושה. אם נידוהו בחלום צריך עשרה שיתירו לו. כך כתב הרמב"ן. בכל מקרה עדיף התרה בעשרה אז כל הנידויים והחרמות מתבטלים. אז מצווה להיות בין המתירים. טפש חושב שההתרות יבואו אליו. התורה תעשה נזק לאדם ? חס ושלום.

היה לי איזה מקרה בבית הכנסת, לפני כשלושים שנה, אברך צדיק היה מתפלל ביום הכיפורים והרגיש לא טוב אחה"צ. לפני נעילה באתי אליו ואמרתי לו, מותר לך ללכת לשתות. לך תטעם משהו, כי היו פניו חוורות כסיד והתחילו רעידות. אילו סימנים לא טובים. הוא לא רצה. לא הסכים. סיימנו נעילה, התחלנו ערבית, אמרתי לו לך תטעם, לא רצה. גמרנו ערבית פתאום הוא בא אומר לי אני צריך התרה כי אני נוהג לפי רבינו תם. האמת היא שהוא אינו צודק מכיוון שהוא לא רוצה לשנות ממנהגו הוא הרגיש לא טוב. צריך לעשות התרה מי שרוצה לשנות את המנהג. כאן זה מקרה חירום. וכי מי שמחללים עליו שבת עושים לו התרה כדי לחלל שבת ? קראתי לעוד אחד שנהיה שלושה, אם אתחיל לשכנע אותו עכשיו זה עשוי לקחת זמן והמצב היה מסוכן. והוא שואל, עבר רבינו תם ? עבר רבינו תם ? לא. אני לא עושה התרה. אמרתי לו: עבירה ראשונה שעשית אם נמחלו לך העבירות ביום כיפור.

הגמרא בירושלמי אומרת, שאבא אחד היה הולך עם ביתו בדרך, והיא אמרה לו אני צמאה, והוא אמר לה תיכף אנו מגיעים. אבא אני צמאה, תמתיני מעט תמתיני מעט. צמאה מאד, מרגישה לא טוב, ותוך כדי כך הלכה הילדה לעולמה. הגמרא הביאה את זה כדי שנלמד.

התרה זה דבר גדול להצטרף אליו. אולי על האיש הזה יש איזה מזיק או קטרוג ? אז ברגע שעושים לו התרה כאן, למעלה מסכימים מייד. איזו זכות. ועוד הקב"ה מצטרף. לכן אומרים בצירוף קודשא בריך הוא ושכינתא.

שלום.

להרבות שלום. למחול. להרבות שלום בעולם.

יהודה בא ואומר, בי אדוני. בי אדוני הדבר הזה. המדרש אומר פלא פלאים. המדרש אומר שנצנצה ביהודה רוח הקודש או הרגשה שזה יוסף מתעמר בהם כל כך. איך הוא יודע עליהם את כל הדברים ? זה כנראה יוסף בעצמו. בי אדוני-אני אשם. בבקשה תגרש את המתרגם, אני אדבר איתך ישירות. יהודה היה בקיא בכל השפות. אני קבלתי עלי את האחריות. רבינו האר"י אומר שהוא יודע שהוא יצטרך לבוא בגלגול של רבן שמעון בן גמליאל והוא יהיה הראשון להרוגי עשרה מלכות. המיתה היתה כל כך קשה שכרתו לו את ראשו, השם ירחם. ימח שמם הרומאים האלה. צרח עליו רבי ישמעאל בקול מר כשופר. יהודה יודע שזה מה שיקרה לו. הרב חיד"א הרחיב את הדברים. בפסוק בפרשה הקודמת "חלילה לי לעשות זאת, האיש אשר הגביע בידו הוא יהיה לעבד ואתם עלו לשלום לאביכם". מה רמז להם ? לא תענשו על המכירה. פשט אביכם יעקב, דרש, אביכם שבשמיים. אבל בגלגול הבא הם יבואו בעשרה הרוגי מלכות ויצטרכו להיהרג.

> כִּי עַבְדְּךָ עָרַב אֶת-הַנַּעַר, מֵעִם אָבִי לֵאמֹר: אִם-לֹא אֲבִיאֶנּוּ אֵלֶיךָ, וְחָטָאתִי לְאָבִי כָּל-הַיָּמִים.
>
> בראשית מד, לב

עליו אמר שלמה המלך ברוח הקודש: "בני, אם ערבת לרעך, תקעת לזר כפך, נוקשת באמרי פיך, עשה זאת איפוא בני והינצל, לך והתרפס ורהב רעך".

בני אם ערבת לרעך, יהודה ערב לבנימין, וחטאתי לאבי כל הימים. אתם יודעים כמה ימים ? 250 שנה לא היתה ליהודה רשות להיכנס לגן עדן. כל אותם שנים היו מתגלגלות עצמותיו של יהודה ולא נכנס לגן עדן. עד שמשה רבינו נפטר והכניס אותו איתו, שנאמר, "ידיו רב לו ועזר מצריו יהיה". משה ביקש עליו רחמים ונענה. כשנכנסו לארץ הוא הגיע למקומו.

תקעת לזר כפך-יהודה אמר בידי אשיבנו והוא לא השיב אותו ביד. לא טוב שאדם יוציא מפיו איזה מילה. הגמרא אומרת, שיזהר האדם, אם יש לו צרות, ויש בידו איזה עוונות, לא יאמר האדם, שהקב"ה לא נפרע ממנו אפילו חלק מהעוונות. על ידי שהוא אומר זאת הוא מזמין עליו עוד ייסורים שיבואו עליו. צריך להיזהר. יאמר לקב"ה, אמור די לצרותינו. מה שעבר עלי יחשב כאילו פרעת מעלי הכל. לכן אמר, "נוקשת באמרי פיך". "לך והתרפס ורהב לרעך"-לך תתרפס תבקש מחילה. לכן עשה יהודה מלחמה גדולה בשביל בנימין.

המדרש מביא עליו את הפסוק מעמוס: **"הנה ימים באים נאום השם וניגש חורש בקוצר, ודורך ענבים במושך הזרע, והטיפו ההרים עסיס וכל הגבעות תתמוגגנה"**

אומר הנביא: הכל ילך אוטומט, אתה תחרוש את השדה מפה וכבר יצמח הזרע. בן רגע. אז נפגשים בתלם השדה החורש עם הקוצר. אחרי זה, מגיעה עונת הבצירה של הענבים וגם בהר הפירות הוציאו עסיס, דבש, וכל הגבעות תתמוגגנה מרב הפירות הנאים שארץ ישראל תוציא. מי זה חורש בקוצר ? יהודה נקרא חורש. מי קוצר ? יוסף. מי צבר בר ? יוסף. 3 מיליון של מחסנים ואח"כ אסף כסף. כשיגיע המשיח הוא יפתח את האוצר הזה. פלא פלאים. ו"דורך ענבים", זה יהודה, "מושך הזרע" זה יוסף שהוא בחינת יסוד. אז יהיה ביניהם שלום לעתיד לבוא. בהפטרה אנו קוראים שהקב"ה אומר לנביא יחזקאל, תיקח שני עצים על אחד תכתוב יהודה ועל השני תכתוב יוסף. יחזקאל ויוסף אותה גימטריא 156. והם יהיו לעץ אחד. וככה לא יהיו עוד שתי ממלכות. לעתיד לבוא יבואו גם עשרת השבטים. כשיבוא גוג ומגוג, אנשי שבט ראובן יבואו ראשונים ויעשו איתו קרבות ויחסלו אותו. כשעשרת השבטים יבואו הם יעשו נפלאות גדולות.

-נָא עַבְדֶּךָ דָּבָר בְּאָזְנֵי אֲדֹנִי

בראשית מד, יח

◆ **איזה דבר סודי רצה לאמר לו ?**

המדרש מביא 3 מאמרים על זה.

- תזהר לך. אתה רוצה לעכב את בנימין, תדע שהסבתא רבא שלי שרה אימנו פרעה גזל אותה מידו ושם אותה אצלו בבית. והיא כל הלילה היתה מתפללת עליה ועל זרעה וכל פעם שהוא היה בא לגוע באיזה בגד שלה או תכשיט מייד המלאך היה מכה בו.
- אתה אל תירא, אבא שהוא אמת לבחל, מבלי שידע שזו רחל, "עִם אֲשֶׁר תִּמְצָא אֶת־אֱלֹהֶיךָ, לֹא יִחְיֶה־נֶּגֶד אַחֵינוּ הַכֶּר־לְךָ מָה עִמָּדִי, וְקַח-לָךְ; וְלֹא-יָדַע יַעֲקֹב, כִּי רָחֵל גְּנָבַתַם.", והתקיימה הקללה של יעקב ורחל אימנו נפטרה צעירה. תזהר יבוא אבא יקלל אוי ואבוי מה שיהיה.
- דינה. יוסף היה יודע מהמעשה של דינה. דינה לקח אותה שכם, תראה מה שני האחים הצעירים שלי, בגיל 12-13 עשו לעיר שלמה. הרגו 24000 בשכם ביום אחד.

ולכן, כִּי כְמוֹךָ, כְּפַרְעֹה, שלא יהיה לך כמו שהיה לפרעה שרצה לגוע בשרה.

וְאַל-יִחַר אַפְּךָ בְּעַבְדֶּךָ

בראשית מד, יח

לך יש עבד שהניח את הגביע באמתחת בנימין. אנחנו מכירים את בנימין הוא לא גנב. אתה הולך איתנו בתחבולות. תקרא לעבד הזה שהטמין, ואני רוצה לראות שיגיד לי שהוא לא הטמין את הגביע. יהודה היה ראש הסנהדרין.

יט אֲדֹנִי שָׁאַל, אֶת-עֲבָדָיו לֵאמֹר: הֲיֵשׁ-לָכֶם אָב, אוֹ-אָח.

בראשית מד, יט

איפה שאל ? לא ראינו ששאל. יוסף אומר להם מרגלים אתם. אֲדֹנִי שָׁאַל, אֶת-עֲבָדָיו לֵאמֹר: הֲיֵשׁ-לָכֶם אָב, אוֹ-אָח ? לשון שאלה. לא. בלי שתשאל אמרנו לך את כל האמת. אז מה אתה עושה אותנו גנבים, מרגלים ורמאים.

> כ וַנֹּאמֶר, אֶל-אֲדֹנִי, יֶשׁ-לָנוּ אָב זָקֵן, וְיֶלֶד זְקֻנִים קָטָן; וְאָחִיו מֵת, וַיִּוָּתֵר הוּא לְבַדּוֹ לְאִמּוֹ וְאָבִיו אֲהֵבוֹ.
>
> בראשית מד, כ

לא אמר לו יהודה שיוסף נעדר, שמא יוסף יגיד לו להביא אותו.

רבי לוי יצחק מברדיצ'ב, כשהיה מגיע לפסוק הזה היה פורץ בבכי. שאלו אותו רבינו למה אתה בוכה ? בספרו קדושת לוי, כותב רבי לוי יצחק מברדיצ'ב, ראיתי בחלומי רב אחד שנפטר ואיתו נפטר גם איש עשיר אחד. את העשיר הביאו לבית דין ומצאו אותו מלא עוונות אז שלחו אותו לגהנם. החכם נכנס לגן עדן. אבל רגע לפני שנכנס לגן עדן באו אליו ואמרו לו -לֹא יֵרֵד אֲחִיכֶם הַקָּטֹן, אִתְּכֶם–לֹא תֹסִפוּן, לִרְאוֹת פָּנָי. שמישהו מהקהילה שלך הולך לגהנם אתה יכול להגיד לא ראיתי ? כתוב בפסוק: "לא תראה שור אחיך או חמורו נידחים בדרך והתעלמת מהם. הקם תקים עימו". אתה רואה אדם שנוסע על אופניים עם שק תפוחי אדמה, ויש חור בשק, אתה רץ אחריו לאמר לו "הלו הלו נופל לך". על תפוחי אדמה אתה עושה רעש, ואם הוא נכשל בעוונות למה אתה לא הולך להסביר לו ולקרב אותו. הקב"ה אומר, אתה החכם בא אלי, לא דאגת לאחים שלך, לא דאגת לקטנים שילמדו תורה. לא תוסיפון לראות פני.

היה מעשה, כשהייתי קטן. אני זוכר את המעשה כמו עכשיו. לפני 40 שנה. רבינו יהודה צדקה היה מוסר נפש בשביל תינוקות של בית רבן. הוא הקים את רשת תלמודי התורה. תלמוד התורה הראשון שהוקם בירושלים זה היה יעבץ. הוא הקים אותו. זכיתי ללמוד עימו לפני 43 שנה. התחילו להכניס מורות לבתי הספר בכתה א'. הוא צעק, אמר שהרב אליעזר פאפו, בעל הפלא יועץ, כתב שיזהרו האבא והאמא שקריאה ותורה אסור שאישה תלמד אותה, כי אם יש ימים שהיא לא כל כך טהורה, זה יכול להזיק לילד ולקלקל אותו. אז הוא הקים תלמודי תורה לגברים רק.

יום אחד היה בוגר הישיבה שמינו אותו כרב שכונה. הרב יהודה צדקה קרא לו ושאל לשלומו, אתה מרגיש בסדר ? בטוח ? אתה אוכל טוב ? למה מה שמע הרב עלי ? אתה ישן טוב בלילה ? כמה כריות ? כרית אחת. ויש לך שמיכה ? וכמה שעות אתה ישן ? כ7 שעות. אוי ואבוי, איך אתה יכול לישון בלילה ? איך אתה מסוגל לאכול ? איך אתה מסוגל להתפלל ? בשכונה שלך אין תלמוד תורה והתושבים שולחים את ילדיהם לממ"ד. מה תגיד: איך אעלה אל אבי והנער איננו איתי ? זה אמת.

הרב "מחצית השקל" כתב חיבור על שלחן ערוך. לפניו כ 200 שנה היה הרב ה"מגן אברהם", רבי אברהם גומבינר, גאון אדיר, הכל הוא מביא, קבלה, השל"ה, כנסת גדולה. הוא כתב תשעה כרכים על השלחן ערוך. הוא שכתב "כשם שאין מרבין בברכות אין מרבים בקדישים". אסור להגיד קדיש סתם. היו פוסקים שחלקו על המגן אברהם או הקשו עליו קושיות. הרב מחצית השקל, באופן עקבי כל קושיה שיש על המגן אברהם היה מיישב אותה. עד שאמרו עליו חכמי דורו, שהוא גלגולו של המגן אברהם, אז לכן, הוא מקנא לכבודו.

◆ **רבי שמואל הלוי, בעל מחצית השקל, שואל מדוע יהודה לא אמר ליוסף שבנימין מת ?**

תדע כלל. שקר לא מצליח. תדבר אמת אז תצליח. שפת אמת תיכון לעד. יום אחד מצאו איש שנרצח ברחוב. היתה סכין תקועה בליבו של נרצח. זה נקרא ממצאים בשטח. לקחו את הסכין וראו שזו הסכין מהבית של הרב של רבי שמואל הלוי, בעל מחצית השקל. מייד עצרו אותו. מה אתם רוצים ממני כל הלילה ישבתי ללמוד. הנה מה שכתבתי. הביאו אותו לבית המשפט. הקהילה געשה ורעשה מכיוון שזה הרב זה יכול להשפיע על כל היהודים. הקהילה הביאה עורך דין טוב. עורך הדין אמר לרב אתה תכחיש תגיד שהסכין הזו לא שלך. אף אחד לא יגיד כלום. ככה נסגור את המשפט תוך דקה. כבר דברתי עם השופט והוא מסכים לזה. באו לבית המשפט והעורך דין שאל את הרב יש לרב מה לאמר ? הרב אמר, כן הסכין שלי. התהפכו פניו של עורך הדין. אז הוא אמר לו, "תודה". הרב אמר, לא, מישהו בא וגנב את

הסכין מהבית שלי כדי להעליל עלי. השופט השתכנע והוא פטר אותו. העורך דין שאל את הרב איך זה שאמרת כך ? ענה לו אני הסתמכתי על יהודה ויוסף. יהודה היה יכול להכחיש שיש לו אח בשם בנימין והוא לא הכחיש. היה יכול להביא כפיל ולהגיד לו הנה בנימין, אבל יוסף היה עולה על הרמאות כי הוא מכיר את אח שלו. יהודה הלך ישר. הביא את בנימין בעצמו. מכאן תלמד ללכת בדרך ישרה.

כִּי עַבְדְּךָ עָרַב אֶת-הַנַּעַר, מֵעִם אָבִי לֵאמֹר: אִם-לֹא אֲבִיאֶנּוּ אֵלֶיךָ, וְחָטָאתִי לְאָבִי כָּל-הַיָּמִים.

בראשית מד, לב

בנימין בן 32 אתה קורא לו נער ? יש לו עשרה ילדים. זה לא מובן. היה מעשה עם אחד שהיו לו עשרה בנים והוא מה עשה ? בטפשותו חלק את הירושה בחייים. אלה מה עשו ? השתלטו על הרכוש בחייו וזרקו אותו מהבית. גם כאן אותו דבר. אבא אחד מפרנס עשרה ילדים. ועשרה ילדים לא יכולים לפרנס אבא אחד. אז יהודה אומר על בנימין, זה נער. מסכן. הוא בצרה. אין לו פה. אין לו עורך דין. לכן אני בא להילחם בשבילו. כשאדם בצרה כולם עוזבים אותו פתאום.

וְעַתָּה, כְּבֹאִי אֶל-עַבְדְּךָ אָבִי, וְהַנַּעַר אֵינֶנּוּ אִתָּנוּ; וְנַפְשׁוֹ, קְשׁוּרָה בְּנַפְשׁוֹ.
לֹא וְהָיָה, כִּרְאוֹתוֹ כִּי-אֵין-הַנַּעַר–וָמֵת; וְהוֹרִידוּ עֲבָדֶיךָ אֶת-שֵׂיבַת עַבְדְּךָ

אָבִינוּ, בְּיָגוֹן–שְׁאֹלָה. לב כִּי עַבְדְּךָ עָרַב אֶת-הַנַּעַר, מֵעִם אָבִי לֵאמֹר:
אִם-לֹא אֲבִיאֶנּוּ אֵלֶיךָ, וְחָטָאתִי לְאָבִי כָּל-הַיָּמִים. לג וְעַתָּה, יֵשֶׁב-נָא עַבְדְּךָ

תַּחַת הַנַּעַר–עֶבֶד, לַאדֹנִי; וְהַנַּעַר, יַעַל עִם-אֶחָיו. לדכִּי-אֵיךְ אֶעֱלֶה אֶל-אָבִי,

וְהַנַּעַר אֵינֶנּוּ אִתִּי: פֶּן אֶרְאֶה בָרָע, אֲשֶׁר יִמְצָא אֶת-אָבִי.

בראשית מד, ל–לד

יוסף אומר ליהודה, אצלנו החוק אומר שמי שנתפס גנב יהיה עבד. יהודה אומר לו, אצלנו יש לנו חוקים של יהודים. אצלנו או מוכרים אותו לעבד ומשלם כפל ואם אין לו נמכר בגניבתו. כך כתוב בתורה. לבנימין אין כסף כי הוא אצל אבא, אז אני אשב במקומו, אני יכול לעשות הרבה דברים. מה שאתה רוצה אני מוכן לעשות.

הוציאו כל איש מעלי

בראשית מה, א

לא רצה לצער ולביש אותם. הגמרא אומרת, שמכאן למדנו, כמה צריך לא לצער ולא לביש את השני. אפילו שהיה מגיע להם, חס ושלום, חוץ מכבודם. אתם כל הזמן צועקים, "אבא, אבא, אבא, ואיפה הייתם כשמכרתם אותי". אז לא היה קורה כל זה. מה עשה יוסף ? הכניס את עצמו לסכנה, כך הגמרא אומרת. אם היו פתאום קמים עליו ונותנים לו מכה היו הורגים אותו במקום. עשרה אחים. אריות. הוציאו כל איש מעלי. "ולא עמד איש איתו בהתודע יוסף אל אחיו". ואז הוא אומר להם, "אני יוסף העוד אבי חי?" כולם שואלים, מה זה "עוד אבי חי ?" הרי קודם דברו אותו וכל פעם הזכירו את אבא. אבא ישמע ואבא יהיה בצער וכו'.

יש כמה פירושים:

- אתם שקרנים ואמרתם "הכותונת בנך היא ?". אולי גם משקרים עלי ואומרים שאבא חי.
- האלשיך מביא. "תראו, אמא, אני יודע שהיא מתה אני שואל על אבא. אני יוסף. אני יודע שאמא נפטרה".
- כל הזמן הוא היה מדבר איתם עם וילון. עד היום זה כך, גם בתאילנד. אין לראות אותו יש לו פרוכת על פניו. יש כמה שרים בודדים שיכולים לראות אותו. מעכשיו צריך להתחיל ללמוד את מגילת אסתר. כתוב, "שבעת הסריסים רואי המלך היושבים ראשונה במלכות". אומר האלשייך הקדוש, שהיו רק שבעה שרים רואי פני המלך. יש להם רשות לראות את פניו. לשאר אין רשות לראות אותו. ליוסף היה כיסוי על הפנים. והנה גילה את פניו, ואמר להם "אני יוסף". הגמרא אומרת שהוא הראה להם גם את הברית מילה שלו, שהוא לא פגם. שהוא מהול. איך אתם לא מזהים ? הרי דיוקני דומה לאבא שתי טיפות מים.

עכשיו דברתם עם אבא ואתם יודעים איך אבא נראה אז אתם לא רואים איך שאני דומה לו.

- הראה להם שהוא מהול. היה רעב ובאו כל הארץ לאכול. יוסף היה קנאי לברית ואמר מה אני אאכיל ערלים ? היה אומר להם תמולו. מי שערל אני לא אתן לו אוכל. הלכו אצל פרעה והתלוננו. הגישו בג"צ. מה אמר להם פרעה, לכו אל יוסף ומה שיאמר לכם לעשות תעשו. ולא כתוב מה. הפסוק מעלים. רבותינו בגמרא אמרו שהוא אמר להם תמולו ואתן לכם אוכל. אז מלו. אז מה הראיה שיוסף מהול. אולי חס ושלום הוא אחד מאילו שנימולו ? יוסף היה אומר להם תמולו ותקבלו בחינם כי עניים היו. אבל יוסף הוא מלך אז בוודאי שהוא לא עני ולכן הוא גם יוסף אמיתי.
- למה במכירה שלי לא חשבתם על אבא ? כל מה שעשיתי לכם עכשיו זה לכפר על מה שעשיתם במכירה שלי.

> כִּי-פִי, הַמְדַבֵּר אֲלֵיכֶם.
>
> בראשית מה, יב

כפי המדבר אליכם בלשון הקודש.

רבי חיים, שהיה מגדולי הרבנים בהונגריה לפני 200 שנה, מצאנז, אומר יש גמרא במסכת חולין בדף צ"ז. הגמרא שואלת, בלילה אתה בא הביתה ואשתו שואלת, מי שם, עונה בעלה ואומר "אני שלמה". ואם יבוא מישהו אחר ויגיד "אני שלמה" ? איך היא פותחת. ואיך האישה מותרת לבעלה בלילה כשחושך ? לפי הקול. הגמרא אומרת, יש תביעות עין של קול. אתה מזהה אדם לפי הקול. אומר רבי חיים מצאנז. מתי יש תביעות עין בקול ? רק באותה שפה. בשפה אחרת יש מבטא של אותה שפה. יוסף אומר לאחיו, בלשון הקודש אתם יכולים לזהות את הקול שלי. אפילו שעברו 22 שנים מאז הזיכרון שלכם עובד.

רבי יוסף נתן שאולזון, עליו השלום, בספרו "שואל ומשיב", כותב, שיוסף אמר להם "כי פי המדבר אליכם זה בלשון הקודש", בבקשה תלכו לאבא ותרגיעו אותו שאני מלך. אבל אני מכיר את אבא. הוא לא ישמח כשהוא ישמע שיוסף מלך. הוא יצטער. מי יודע עם מי הוא התחתן ? מי יודע מה הוא אוכל ? מה הוא עושה ? תגידו לו שאני מדבר לשון הקודש אבא ישמח. כי בלימוד תורה משתמשים בלשון הקודש.

הגאון רבי יהונתן אייבשיץ, בעל ה"יערות דבש", כותב, "כי פי המדבר אליכם", אני מדבר לשון הקודש כי בבית אני מדבר עם האישה והילדים לשון הקודש. זה אומר שאני לא מתבייש להגיד שאני יהודי. יש כאלה שמתבישים להגיד שהם יהודים אז מדברים שפות אחרות. מה אמרו המשכילים ? היה יהודי בביתך ואדם בצאתך. הבנת ?

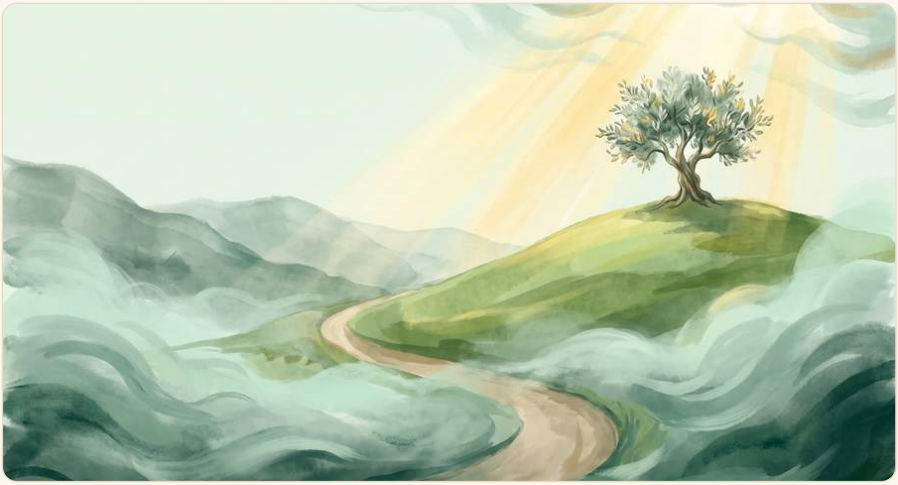
> וַיִּפֹּל עַל-צַוְּארֵי בִנְיָמִן-אָחִיו, וַיֵּבְךְּ; וּבִנְיָמִן–בָּכָה, עַל-צַוָּארָיו.
>
> בראשית מה, יד

◆ מה הצוואר עושה פה ?

הגמרא אומרת שהוא נזכר בחורבן בית המקדש. בית המקדש היה בחלקו של בנימין. גבול בנימין הוא פה ליד הר הבית. ובנימין בכה על צואריו. משכן שילה. בית המקדש הוא היופי של העולם. בית המקדש יחרב בגלל שנאת חינם. ובגלל שנאת חינם נפרדנו ל 22 שנה. הוא מזכיר את חורבן בית המקדש ואת סיבת החורבן. אז הוא מתפלל שלא יחרב.

לְכֻלָּם נָתַן לָאִישׁ, חֲלִפוֹת שְׂמָלֹת; וּלְבִנְיָמִן נָתַן שְׁלֹשׁ מֵאוֹת כֶּסֶף, וְחָמֵשׁ חֲלִפֹת שְׂמָלֹת.

בראשית מה, כב

מה ענין חליפות בגדים. יוסף היה מדקדק כחוט השערה. אני שמתי את הגביע באמתחת בנימין בשביל להחזיר אותם לכאן. בגלל זה מה קרה ? נקרעו בגדיהם. הם קרעו את בגדיהם. אז יוסף חושב שהוא גרם להם שהבגדים שלהם יקרעו. עכשיו אני צריך לשלם את זה. לכן נתן להם חליפות שמלות.

וּלְבִנְיָמִן נָתַן שְׁלֹשׁ מֵאוֹת כֶּסֶף

בראשית מה, כב

◆ מה ענין הכסף ? ולמה 300 כסף ?

כתוב בגמרא, במסכת גיטין בדף מ"ד, שאם אדם מכר עבדו לגוי חייב לשלם פי 100. זה עבד כנעני שגיירת אותו לשם עבדות. כמה עולה עבד ? 30 שקל של אז. "פי מאה בדמיו", יוצא 3000 שקלים. הם מכרו את יוסף לעבד. אז צריך כל אחד

לשלם 300. הוא לא רוצה לתבוע מכל אחד מהם 300 אז מה הוא עשה ? הוא נתן לבנימין 300 ואז ממילא הוא מחסיר מכל אחד מהם 300. כי לבנימין הוא נותן ולהם לא. בנימין לא היה במכירה והם היו.

> וּלְאָבִיו שָׁלַח כְּזֹאת, עֲשָׂרָה חֲמֹרִים, נֹשְׂאִים, מִטּוּב מִצְרָיִם; וְעֶשֶׂר אֲתֹנֹת נֹשְׂאֹת בָּר וָלֶחֶם וּמָזוֹן, לְאָבִיו–לַדָּרֶךְ.
>
> בראשית מה, כג

מה זה טוב מצרים ?

הגמרא אומרת, "שלח לו יין ישן שדעת זקנים נוחה הימנו". יעקב היה בגיל 130. יוסף שלח לו יין מלפני 131-130 שנים. למה "דעת זקנים נוחה הימנו" ? זה יין שנוצר לפני שנולד הזקן. כך מסביר האבן עזרא, הזקן מרגיש את עצמו לפעמים מיותר. פעם הוא היה עובד היום לא. גם בלימוד תורה הוא זקן אז הוא מרגיש חלישות דעת, הוא מרגיש מיותר, לא שווה. מתי תתן לו הרגשה טובה ? זה יין של 70 שנה. זה יין של 100 שנה. כמה יותר ישן יותר משובח. אז דעת זקנים נוחה הימנו.

איך יוסף שולח יין תוצרת מצרים ?

איך יוסף התחתן ? מי היו העדים שלו ?

אברהם אבינו היה מגייר את האנשים ושרה אימנו מגיירת את הנשים. מה זה לגייר ? 7 מצוות בני נח. כל אלה נשארו מהגרים של אברהם לדורותיהם. כשיוסף הצדיק הגיע למצרים אז היו שם אלה ששמרו 7 מצוות בני נח, שהם חסידי אומות העולם. חסידי אומות העולם, פירושו ששומרים 7 מצוות בני נח ולא עובדים עבודה זרה. אז אין יין נסך.

◆ אבל למה הוא שלח לו יין ? אין יין בארץ ישראל ?

אחת לשבעים שנה יורד בארץ ישראל גשם שוטף ומקלקל את כל היינות שנמצאים במרתפים. אז בארץ ישראל יין יכול להחזיק מעמד מקסימום 70 שנה. עכשיו יעקב בן 130 אז הוא ישלח לו יין בן 70 שנה ?

> היו עשרה חמורים נושאים יין.

מה יעשה יעקב עם כמות כזו של יין ? הרי הם הולכים להביא אותו למצריים. כמה חמור נושא ? 15 סאה. סאה שווה 6 קבים. אם אתה מכפיל 15 סאים ב 6 יוצא 90 קב. עשרה חמורים. 900 קב. כל קב זה ליטר ומאתיים. מה יעשה יעקב בכמות כזו של יין ? 900 קבים של יין.

יש מדרש אחר שאומר, שכאשר הודיעו ליעקב על מציאת יוסף אז באו כל מלכי כנען לחגוג איתו 3 ימים ו31 לילות. ויעקב נתן להם לשתות יין. יעקב הרי הזיר את עצמו מהיין כל השנים שיוסף לא היה איתו. אז מי יממן את כל היין ? יוסף שלח.

אל תרגזו בדרך

בראשית מה, כד

פירוש אחד, אל תפסעו פסיעה גסה. פסיעה גסה נוטלת אחד מחמש מאות ממאור עיניו של אדם.

פירוש שני, אל תריבו בדברי הלכה. אלא רק הלכה פסוקה.

ה"תוספות" הקשו, אז מה אם ילך 500 פסיעות יהיה עוור ? לא. כל פעם מוריד אחד חלקי חמש מאות.

- **למה יעקב אבינו לא הזהיר רותם אל תפסעו פסיעה גסה ?**

אומר ה"כלי יקר", אם אדם הלך פסיעה גסה איך יחזיר את הראיה ? יסתכל בכוס של הקידוש. הם לא היו שותים יין כל זמן שיוסף לא היה איתם. לכן נזהרו לא לפסוע פסיעה גסה. אבל עכשיו שהם יודעים שיוסף נמצא התחילו לשתות יין. אז עכשיו יסמכו על ההסתכלות ביין בקידוש ? לא. אל תפסעו פסיעה גסה.

למה יעקב אבינו לא הזהיר אותם שלא ילמדו הלכה בדרך ? כי ידע שהם כל כך טרודים וכל כך עצבנים מהמצב.

כשפגש יעקב את יוסף קרא יעקב קריאת שמע. יש כמה קושיות.

- **אם הגיע זמן "קריאת שמע" למה יוסף לא אומר גם "קריאת שמע" ?**

אני צריך להעביר את רצוני לכבוד שמיים. ברגע הכי מרגש שהוא פוגש את הבן שלו מה הוא אומר "שמע ישראל".

יעקב אבינו דאג. אם אדם רואה שיצרו מתגבר עליו אז יש 3 דרכים להינצל מהיצר:

- יקרא קריאת שמע ישראל.
- יהרהר בדברי תורה.
- יזכר ביום המיתה.

מצריים טמאה. עשרה קבין זימה ירדו לעולם, 9 נטלה אפריקה ואחד כל העולם כולו. אפריקה זה מצריים. ערוות הארץ נקראת. אומר יעקב אבינו הצדיק והחסיד, אני יורד לשם, איך אני יורד לארץ כזו טמאה ? אז שלח את יהודה להקים תלמוד תורה "גושנה". אח"כ, לזכור יום המיתה " **אֵלְכָה וְאֶרְאֶנּוּ, בְּטֶרֶם אָמוּת." והשלישית, קרא קריאת שמע.**

> **וְאֶרְאֶנּוּ**

אדם שפרוץ בעריות לא רואים אור על פניו.

> **וַיֹּאמֶר, יִשְׂרָאֵל, רַב עוֹד-יוֹסֵף בְּנִי, חָי**
>
> בראשית מה, כח

יעקב רואה את אור החיות על פניו של יוסף כי הוא לא חטא.

✦ ✦ ✦

נזכה בקרוב לראות פניהם מאירים כזוהר הרקיע. הקב"ה יבטל מעליכם כל גזירות קשות ורעות ויגזור עליכם ועלינו גזירות טובות.

▸ לצפייה במקור השיעור ביוטיוב

לעילוי נשמת יקירנו האהוב

אפרים שמעון (אפי) אריאל ז"ל

בן עוזיהו מרדכי וסיגל

שייבדלו לחיים טובים וארוכים

ת.נ.צ.ב.ה

יהי זכרו ברוך.

רשימות

רשימות

הסודות להצלחה שלך

לתת, לאהוב, לצמוח

www.yoursuccesstoolbox.com

סרקו לאתר

לכל החוברות באתר